

Akūta pielonefrīta etioloģiskie aģenti, to antibakteriālā jutība un terapija

Roberts Gobergs^{1,2}, Elza Salputra³, Ieva Kravale⁴,
Edīte Jeruma^{5,6}

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Patoloģijas katedra, Latvija

² Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

³ Jūrmalas slimnīca, Latvija

⁴ Vidzemes slimnīca, Latvija

⁵ Rīgas Stradiņa universitāte, Pediatrijas katedra, Latvija

⁶ Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Bērnu slimību klīnika, Latvija

Ievads. Urīnceļu infekcija bērniem ir bieži sastopama slimība ar iespējamām klīniski nozīmīgām sekām. Slimības prevalence zīdaiņiem un maziem bērniem (jaunākiem par diviem gadiem) ar drudzi ir aptuveni septiņi %, meitenēm sasniedzot pat 16 %. Agrīna un agresīva antibakteriāla terapija ir nepieciešama, lai novērstu nieru bojājumu. Aptuveni 80 % gadījumu urīnceļu infekcijas ierosinātājs bērniem ir *E. coli*. Pēc literatūras datiem trešās paaudzes cefalosporīni vai aminoglikozīdi ir piemērota pirmās izvēles empīriskā antibakteriāla terapija urīnceļu infekcijas gadījumā, tomēr terapijas izvēlē ir nozīmīga lokālā antibakteriālā jutība.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir noskaidrot akūtu pielonefrītu (AP) izraisošos mikroorganismus bērniem un to antibakteriālo jutību, lai pamatotu piemērotāko empīrisku antibakteriālo terapiju, kā arī noskaidrot izmantoto antibakteriālo terapiju, lai salīdzinātu to ar literatūrā sniegtajām rekomendācijām.

Mērķa sasniegšanai tika veikts retrospektīvs, aprakstošs, kvantitatīvs pētījums. Pētījuma populācija ir bērni, kas stacionēti Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas (BKUS) novietnē "Torņakalns" ar diagnozi AP un hroniska pielonefrīta paasinājums laika posmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim. Datu ieguvei tika izmantota BKUS elektroniskā datu bāze un stacionāra pacientu medicīniskās kartes.

Rezultāti. Pētījumā tika iekļauti 689 pacienti, no tiem 29 % (n = 199) bija zēni. 63 % (n = 431) gadījumu tika veikta urīna parauga bakterioloģiska izmeklēšana, un 76 % (n = 326) no tiem tika noteikta pozitīva urīna kultūra (PUK). *E. coli* kā AP etioloģiskais aģents tika noteikts 75 % (n = 243) PUK gadījumā, 11,7 % (n = 38) gadījumu tika noteikta kombinēta flora. Biežāk izmantotie antibakteriālie līdzekļi ir cefuroksims un ceftriaksons, kas lietoti attiecīgi 63 % (n = 432) un 29 % (n = 198) gadījumā. Cefuroksīma izmantošanas biežums četrus gadus laikā ir pieaudzis no 43 % līdz 78 %, savukārt ceftriaksona izmantošana samazinājusies no 43 % līdz 18 %, p < 0,001. Mikroorganismu antibakteriālā jutība (MAJ) cefuroksīmam tika noteikta 194 PUK gadījumos un sasniedza 91 % (n = 176). MAJ ceftriaksonam PUK BKUS netiek noteikts. MAJ cefuroksīmam bija augstāka *E. coli* (96 %), salīdzinot ar kombinētu floru (73 %), p = 0,001.

Secinājumi. AP galvenais etioloģiskais aģents ir *E. coli*. Ceftriaksonu AP ārstēšanai BKUS pēdējo četrus gadus laikā ir daļēji aizstājis cefuroksīms. Cefuroksīma izmantošanu pamato tā augstā MAJ biežāk sastopamajiem AP ierosinātājiem, tomēr kombinētas floras gadījumā vērojama augsta mikroorganismu rezistence.